

Textens sammanhang – Ordsamling

Läsa - Undervisning, Årskurs 4-6

Syfte

Skapa förutsättningar att förstå sammanhang genom att utöka elevernas begreppskännetdom. I detta exempel breddas elevernas kunskaper om båtliv i samband med läsning av Som eld, Sara Lövestam.

Läraren reflekterar

Antalet ord kan förstås varieras utifrån elevernas tidigare kunskaper och ålder. Likaså hur många ord som presenteras och hamnar i elevernas ordlista vid varje tillfälle. På förhållandevis kort tid kan eleverna lära sig ganska många ord. Det blir ofta förvånande över detta.

Metod

Vid olika tillfällen under läsprocessen kan det vara lämpligt att stanna upp och bredda elevernas kunskaper om det sammanhang texten utspelar sig i. Det kan vara inför, under eller efter läsning. Det går att uppmärksamma eleverna på ord och genomföra aktiviteter om dessa på olika sätt.

- Gör en gemensam ordlista. Läraren berättar om varje ord och skriver förklaringar på tavlan. Eleverna skriver av lärarens anteckningar.
- Eleverna undersöker själva vad orden betyder med hjälp av ordböcker. [Svenska.se](https://svenska.se) är en bra digital resurs.
- Rita en bild och placera ut orden på rätt ställe.
- Sätta in orden i meningar.

Efter genomförd aktivitet får eleverna försöka plugga in ordens betydelse. De förhör varandra parvis. Jag brukar avsluta med en quiz.

Exempel på ordsamlingar till Som eld, Sara Lövestam

VATTEN	LAND	FARKOST	BÅTDELAR	UTRUSTNING
Hav	Arkipelag	Segelbåt	Skrov	Sjökort
Fjärd	Skärgård	Motorbåt	Köl	GPS
Inlopp	Ö	Eka	Reling	Kompass
Mynning	Halvö	Kanot	Roder	Ekolod
Vik	Udde	Jolle	Däck	Radar
Sund	Holme	Yacht	Ruff	Båtshake
Grund	Skär	RIB	Akter	Ankare
Fyr	Kobbe	Snipa	För	Fender
Farled	Grynna	Pråm	Styrbord	Lanterna
Rutt	Strand	Katamaran	Babord	Tamp

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Centralt innehåll*

Språkliga handböcker och digitala verktyg för ordförståelse, språkriktighet och variation.

Betygskriterier*

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om innehållet i olika texter. Eleven visar också **mycket goda** kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.

* årskurs 7-9